

**A Keleti Nyitás politikája az Országgyűlés és a Lakiteleki
Népfőiskola munkájában
(2014-2016)**

Készítette: *Bartha Lilla Bianka*

Budapest, 2016. október 15.

**A Keleti Nyitás politikája az Országgyűlés és a Lakiteleki
Népfőiskola munkájában
(2014-2016)**

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	4
2. A keleti nyitás politikájával összefüggő előadások a Lakiteleki Népfőiskolán	6
3. Keleti Nyitás Kollégium	13
4. A keleti nyitás politikájával összefüggő versenyek, vetélkedők a Lakiteleki Népfőiskolán	15
5. A keleti nyitás politikájával összefüggő táborok a Lakiteleki Népfőiskolán	18
5.1. Dráma táborok	18
5.2. Aikido tábor	19
5.3. Műfordítói és országismereti táborok	19
5.3.1. Orosz-magyar műfordítói tábor	19
5.3.2. Mongol-magyar műfordítói tábor	20
5.3.3. Németh László műfordítói tábor	21
5.3.4. Egyidejű műfordítói és országismereti táborok	22
6. Nyelvi és országismereti tanfolyamok a Lakiteleki Népfőiskola szervezésében	25
7. Lezsák Sándor előadásai, írásai, szereplései, találkozói a keleti nyitás politikájával összefüggésben	27
8. Kurultáj	35

1. Bevezetés

A Magyar Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény deklarálja a házelnök kiemelkedő szerepét a nemzetközi kapcsolatokban. A 2. § (1) b) értelmében az országgyűlés házelnöke képviseli az Országgyűlést a nemzetközi kapcsolatokban, közvetlenül felügyeli az Országgyűlés nemzetközi tevékenységét és meghatározza annak szabályait. Az országok parlamentjei közötti folyamatos kapcsolattartás, együttműködés biztosítása érdekében a házelnöki nemzetközi szerepkörön túl, az országok parlamentjei által létrehozott nemzetközi irányultságú képviselői csoportok tevékenysége segíti elő az internacionális kooperációt. Az államok parlamenti képviselői különböző baráti tagozatokba jelentkezhetnek személyes kötődésük, érdekeltségük alapján.

Az Interparlamentáris Unió (IPU) szuverén államok parlamentjeinek egyetlen világszervezete, az interparlamentáris véleménycsere és párbeszéd fóruma. Fő feladata a parlamentarizmus, a parlamenti intézmények fejlesztése és ezáltal a demokrácia erősítése a világban. Véleményt nyilvánít a parlamenti akciókkal megoldható nemzetközi kérdésekben, fellép, ha valamely tagországban a képviselők mandátumának gyakorlását önkényesen korlátozzák. Politikai és biztonsági kérdések mellett emberi jogi, regionális, környezetvédelmi, népesedési, egészségügyi témákkal is foglalkozik. A nemzeti csoport tagjai két- és többoldalú baráti tagozatokat hoznak létre. A tagozatok alapvető feladata az Országgyűlés más nemzeti parlamentekkel fenntartott kétoldalú kapcsolatainak ápolása és erősítése. A Csoport tevékenységének kiemelt területe a két- és többoldalú baráti tagozatok megalakítása és munkájuk koordinálása. A tagozatok tevékenysége szerves részét képezi a kétoldalú parlamenti diplomáciának és ezáltal nélkülözhetetlen az Országgyűlés külkapcsolatainak ápolása szempontjából. A 2014-2018-as parlamenti ciklusban jelenleg 82 két- és többoldalú baráti tagozat és csoport működik.

Lezsák Sándor a 2014. évi országgyűlési választásokon a Fidesz-KDNP jelöltjeként a Bács-Kiskun megye 4. számú választókerületében (Kiskunfélegyháza) újra egyéni mandátumot szerzett. Az Országgyűlés alakuló ülésén 2014. május 6-án ismét alelnökké, valamint számos IPU Baráti Tagozat és Baráti Csoport elnökévé, illetve tagjává választották. Az interparlamentáris koordináció és kooperáció tekintetében a keleti nyitás orosz vetületű ágazataiban van jelen munkássága. 2014-től a Magyar-Orosz Baráti Tagozat, a Magyar-Üzbég Baráti Csoport elnöke. 2015-ben választották meg a Magyar-Közép-Ázsiai Baráti Tagozat

elnökévé. A Magyar-Azerbajdzsáni Baráti Tagozat, a Magyar-Kazah Baráti Tagozat, a Magyar-Kirgiz Baráti Csoport, a Magyar-Tadzsik Baráti Csoport, a Magyar-Ukrán Baráti Tagozat, valamint a Magyar-Georgiai Baráti Tagozat tagjaként értékes munkájával és odaadásával nagymértékben járul hozzá a keleti nyitás politikájának megnyilvánulásához, kiszélesítéséhez.

Lezsák Sándor a Tolsztoj Társaság tiszteletbeli elnöke.

Az ország népének rokontudatú nemzeteivel történő széles spektrumú kapcsolat erősítése a parlamenti kooperáción túl a népfőiskolai hagyományokon is alapszik. Lezsák Sándor és felesége, Sütő Gabriella alapította a Lakitelek Alapítványt és Népfőiskolát a kilencvenes évek elején. Ezt a négyhektáros területen fekvő intézményt az ország egyik szellemi fővárosának is nevezik. A Lakiteleki Népfőiskola közösségteremtésben, a felnőttképzés módszereiben eredményesen ötvözi a dán, a finn, a svéd, és a német, valamint a két világháború közötti hazai népfőiskolai hagyományokat. Mindezek háttérében Lezsák Sándor három évtizedes pedagógusi és népművelői szervező gyakorlata és képessége áll. A Lakiteleki Népfőiskola programjai a kormány keleti nyitás politikájának fontosságát is deklarálták, melyek szerint nemcsak megismerni kell a földrajzi értelemben vett távoli országokat, hanem a kapcsolatokat is meg kell erősíteni. A számos tudományos, történelmi programon, eseményen túl, a Népfőiskola a keleti népek kultúrájának ismertetésére is nagy hangsúlyt fektetett.

2. A keleti nyitás politikájával összefüggő előadások a Lakiteleki Népfőiskolán

2014. március 2-án Khainouski Aliaksandr, a Belarusz Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete tartott előadást a Keleti Nyitás Kollégium hallgatóinak. A nagykövet Lezsák Sándor meghívására érkezett a lakiteleki Népfőiskolára. Előadásában beszélt országa múltjáról, jelenéről, Magyarországgal való kapcsolatáról, ami nem csak gazdasági, de politikai értelemben is egyre teljesebbé válik.

2014. május 17-én a Keleti Nyitás Kollégiumának rendezvényén Zaza Kandelaki-t, Grúzia (Georgia) magyarországi nagykövetét látta vendégül a Lakiteleki Népfőiskola. Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke jelezte: a Grúzia elnevezés helyett az állam képviselői arra törekednek, hogy a hivatalos kapcsolatok során a Georgia elnevezés váljék újra használatossá. Lezsák Sándor emlékeztetett arra, hogy a grúz diplomáciának a Georgia magyar nyelvi használatára vonatkozó kérését az MTA Nyelvtudományi Intézete és a Földrajzinév-bizottság korábban nem támogatta. A grúz fél ismételt kérései után a Külügyminisztérium 2011-ben arról tájékoztatta a Földrajzinév-bizottságot, hogy a tárca szempontjából nincs akadálya a Georgia, georgiai elnevezések használatának – hangsúlyozta a politikus. Zaza Kandelaki nagykövet előadásában hangsúlyozta: a Magyarországnál kisebb, mintegy 70 ezer négyzetkilométer alapterületű, a Fekete-tenger és a Kaukázus között fekvő ország egykor a kereszténység keleti bástyája volt. A Szovjetunió felbomlása után, 1991-ben függetlenné vált ország egyik prioritásának a NATO-csatlakozást nevezte a diplomata. Hasonlóképpen a fontosnak nevezte a modern demokrácia megerősítését. Utalt arra, hogy demokratikus parlamenti és elnökválasztást tartottak, egy hónap múlva pedig önkormányzati választások lesznek. A nagykövet országa szempontjából a legfontosabb törekvésnek a területi integritás helyreállítását nevezte, mert területük 20 százaléka megszállás alatt áll.

Zaza Kandelaki kiemelte: nagyon fontosnak tartja, hogy a megszállt területeket - Abházia és Dél-Oszétia - ne ismerjék el. A diplomata kiemelte Magyarország és Grúzia jó kapcsolatát. Hangsúlyozta: országa kiemelten kezeli az együttműködést a visegrádi országsoporttal, közülük Magyarországgal.

2014. május 18-án Keskeny Ernő, Magyarország rendkívüli és meghatalmazott kijevei nagykövete előadást tartott a Keleti Nyitás Kollégiumának hallgatói előtt Ukrajna területi integritásáról. Keskeny Ernő hangsúlyozta: Magyarország azért támogatja Ukrajnát, mert a legnagyobb szomszédja, amellyel jelentős gazdasági kapcsolatai vannak, a kereskedelmi forgalom értéke 2013-ban meghaladta a 4 milliárd eurót, jelentős magyar aktívummal. A nagykövet kiemelte, hogy a magyar kormány alkotmányos felelősségéből adódóan kiáll a kárpátaljai magyar kisebbség mellett. A jelenlegi helyzetet árnyaltan kell értékelni, és Magyarország azt szeretné, ha olyan új Ukrajna születne, amely különösen odafigyel a nemzeti kisebbségekre, köztük a magyar kisebbség ügyére - mondta. Hozzátette: "A magyar kormány mindenképp támogatja a nemzeti önrendelkezést, és adott esetben akár az autonómiát is, ha a helyi magyarok ezt megfogalmazzák". Keskeny Ernő emlékeztetett arra, hogy az Orbán-kormánynak az elmúlt négy évben is az volt a politikai alapelve, hogy "a mindenkor helyi magyar közösség mondja meg, milyen szervezeti keretek között képzei el a jövőjét, mit kíván képviselni".

Tóth István beregszászi főkonzul előadásában hangsúlyozta: Kárpátalján a nemzetiségek békés együttélésének komoly hagyománya van, ezért az ukrajnai konfliktus "sem vetítődik rá teljes egészében" a magyarok által is lakott országrészre. Szólt arról, hogy a magyar kormánynak az utóbbi négy esztendőben több olyan intézkedése volt, amely politikailag és anyagilag is jelentős támogatást biztosított a kárpátaljai magyar kisebbségnek. Az intézkedések között említette a kettős állampolgárság felvételének lehetőségét, amely véleménye szerint nagyon helyesen együtt jár a szavazati jog gyakorlásával is. Szavai szerint ennek az lett az eredménye, hogy a kárpátaljai magyarok jelentős számban vettek részt az április 6-i az országgyűlési választáson. A magyar fiatalok jövője és a szülőföldön maradás érdekében tett fontos és nagy eredménynek nevezte a főkonzul, hogy a beregszászi magyar főiskola magyar állami támogatás révén fenn tudja magát tartani - mondta. Tóth István beszámolt arról, hogy a magyar kormány a keleti partnerség alapján szintén komoly anyagi támogatást biztosított, melynek köszönhetően kicserélték az összes kárpátaljai magyar iskola nyílászáróit. A főkonzul fontosnak nevezte Orbán Viktor miniszterelnöknek az újraválasztása után tartott beszédében mondott szavait, amelyekkel kiállt a kisebbségek önrendelkezési jogának biztosítása mellett, ezt - mint mondta - a kárpátaljai magyarok nagyon kedvezően fogadták.

2014. augusztus 21-én Gandi Tugsjargal, Mongólia magyarországi nagykövete a Lakiteleki Népfőiskolán, a mongol műfordítói tábor megnyitásán tartandó beszédében jelentette be, hogy aznap találkozott a magyar külügyminisztérium illetékeseivel, akiktől átvette a hivatalos jegyzéket arról, hogy Magyarország újra megnyitja ulánbátori képviselőjét. Gandi Tugsjargal kormánya képviselőjében kijelentette: nagyra értékelik a magyar kormány döntését, és minden segítséget megadnak a magyar képviselő működéséhez. Ennek fényében különleges jelentősége van a Lakiteleki Népfőiskolán első alkalommal megnyíló mongol műfordítói tábornak – hangsúlyozta, hozzátéve hogy nagyra értékelik a magyar mongolisztikai tudományos tevékenységet is.

Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a Lakiteleki Népfőiskola alapítója köszöntőjében szólt arról, hogy a külpolitikának két nagy része van: a hivatalos, amelyben a kormány megtette amit kell, a másik a népi diplomácia területe, melyben a népfőiskola vállalt szerepet. A mongol műfordítói tábor céljának nevezte, hogy a mongol kultúra iránt érdeklődő fiatalokat segítse, amivel hozzá kíván járulni a két nép közötti kapcsolatok szorosabbá válásához. Lezsák Sándor bejelentette, hogy a Lakiteleki Népfőiskola Mongóliát bemutató kurzust indít Budapesten. Ezután közösen megnyitották Purevjav Batmyagmar festőművész kiállítását. A művész 2000 óta Kecskeméten él, a Kecskeméti Rajzfilmstúdióban dolgozik. Képeit megihlették a magyar népmesékből készült rajzfilmek, amelyek elkészítésében részt vett. A Lakiteleki Népfőiskola és Mongólia Magyarországi Nagykövetsége „A buddhista szerzetes a XX-XXI. századi mongol irodalomban” címmel első ízben rendezte meg 2014 nyarán mongol műfordító táborát augusztus 21. és 25. között.

2014. október 5-én Jurij Poljakov, a Lityerturnaja Gazeta főszerkesztője, az Orosz-Magyar Baráti Társaság elnöke volt a Lakiteleki Népfőiskola vendége, ahol Cseke Péterrel, a kecskeméti Katona József Színház direktorával beszélgetett Goretity József műfordító tolmácsolásával. Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke köszöntőjében kiemelte: Jurij Poljakov megérti történelmünket, szavai szerint „érzi a rendszerváltó valóságot is”. A Népfőiskola alapítója visszaemlékezett egy korábbi találkozásra, amikor az orosz író Ópusztaszeren egy Nagy-Magyarország térképet vásárolt, elmondása szerint azért, mert az Orosz-Magyar Baráti Társaság elnökeként nem csak a mai határainkon belül élő magyarokat képviseli.

Bíró Zoltán irodalomtörténész, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum (RETÖRKI) főigazgatója elmondta, hogy megnézte a szombat esti előadást. Szavai szerint „furcsa és kellemes csalódáson” esett át, mert a darab címe egy erotikus tobzódást vetített előre, ahol egy swinger parti ürügyén az erotika sejtetése mögött, valójában egy történelmi szakaszt mutat be a dráma. Azt a rendszerváltást mutatja be a dráma, amit megéltünk, vagy a következményeit éljük – szögezte le. A politikai szatíra messzebbre mutat – mondta, hozzátéve, hogy az ember eredendően romlott, ezért könnyű megrontani. Bíró Zoltán szerint, az elmúlt 25 év erkölcsi romlásához „nagyjából hasonló folyamat zajlott le a 19. században a Kiegyezés után”. Az 1989-90-es eseményeket egy külső követelésre eljátszott rendszerváltásnak nevezte. Leszögezte, hogy „kétségbeejtő cirkusz alakult ki a társadalomban politika címen, pedig a politika nem az”. Az irodalomtörténész kitért arra, hogy Juri Poljakovnak eddig két műve jelent meg magyarul: a Gödölye tejben és a Szökni szeretnék című. Cseke Péter felidézte azt, amikor Lezsák Sándor a kezébe adott egy forgatókönyvet, hogy olvassa el. Azonnal elolvasta és visszaüzent, hogy be fogják mutatni. A Párcsere forgatókönyvét kapta meg.

Jurij Poljakov elmondta, hogy második alkalommal érkezett a Lakiteleki Népfőiskolára Lezsák Sándor meghívására. Leszögezte, hogy ő az orosz irodalomnak ahhoz a részéhez tartozik, amelyik a konzervatív és nemzeti értékeket képviseli. Kitért arra, hogy az új Oroszországból leginkább azok a hangok jutnak el külföldre, amelyek a kultúra liberális ágához tartoznak, pedig ők csak a tíz százalékot képviselik. Jurij Poljakov emlékeztetett arra, hogy a konzervatív és liberális szakadás az 1980-as évek végén ment végbe Oroszországban, akárcsak Magyarországon. Véleménye szerint, két alapvető kategóriába oszthatók az írók. Az elsőnek az önbecsülésük drágább mint a nép, a másodiknál éppen fordítva van. Szolzenyicint az első, magát a második kategóriába sorolta. Emlékeztetett 1993 őszére, amikor Oroszország válságban volt, és Jelcin betiltotta az orosz ellenzéki sajtót. Példaként említette a Komszomolszkaja Pravdát, ahol megjelent egy cikke, amiért két napra betiltották a lapot. Ebben az időben egy szatírája olyan ellenszenvet váltott ki az orosz vezetésből, hogy egy szépirodalmi művét betiltották, pontosabban nem engedték boltban árulni. Jurij Poljakov kérdésre válaszolva kifejtette, hogy jelenleg az orosz értelmiség többsége támogatja Putyint, mert szavai szerint „ebben a történelmi helyzetben Putyinnak van igaza”. Sokak számára furcsa, ami Ukrajnával történt – tért rá az ukrajnai eseményekre, amit egy „megfordított Trianon” – hoz hasonlított. Emlékeztetett arra, hogy a mai Ukrajnához történelmileg nem tartozott akkora terület, mint amekkorát ma birtokol. Népszavazással kellett volna rendezni a vitatott területeket – mondta,

hozzátéve, hogy valójában most zajlanak azok a népszavazások, amiknek 1990-ben be kellett volna következniük. Van ahol békésen, mint a Krímben, de van ahol fegyverrel – tette hozzá.

A Keleti Nyitás Kollégiumának a rendezvényén Lezsák Sándor bejelentette, hogy a kecskeméti Katona József Színház meghívta Moszkvába, ahol Jurij Poljakov Párcsere című darabját fogják bemutatni a jövő év februárjában. Meglepetésként ért a meghívás, mely nagyon nagy megtiszteltetés, hogy Moszkvában játszhatunk, ahol egy bemutató sorozat lesz Jurij Poljakov darabjaiból – mondta Cseke Péter. Jurij Poljakov legújabb darabjának a bemutatója pénteken volt Moszkvában, szombaton már Kecskeméten nézte meg a Párcserét. Jurij Poljakovnak nagyon tetszett az előadásunk, legújabb darabját is felajánlta, hogy mutassuk be egy későbbi időpontban Kecskeméten – fűzte hozzá a direktor. Cseke Péter szerint nagyon jelentős esemény a színház életében a meghívás, amelyet azért is nevezett fontosnak, mert élő íróval való kapcsolatuk nagyon kevés van.

2014. december 7-én Hsziao Csien Kína magyarországi nagykövete a Lakiteleki Népfőiskolán, a Keleti Nyitás Kollégium, a Kerkai Jenő Kollégium és az Ibero-Amerikai Kollégium hallgatói előtt tartott előadást. A nagykövet elmondta, hogy Kína új politikájának megvalósításában Magyarország a térségi központ szerepét tölti be. Kína nyugati nyitási politikájának koncepcióját az egykori gazdasági selyemúthoz hasonlította, amely összekötötte Ázsiát Európával. A nagykövet Kína történelmét ismertetve elmondta, hogy több mint ötezer éves múlttal rendelkeznek, a mai napon használ kínai írást is ötezer évvel ezelőtt alkották meg. Szólt arról, hogy száz évvel ezelőtt véget ért az utolsó feudális kínai császárság, a Csing-dinasztia korszaka. Emlékeztetett arra, hogy 1904-ben a dinasztia egyik tagja Magyarországra utazott, és azt írta, hogy a magyarok a kínaiak európai rokonai. Felidézte, hogy Kína több fejlődési úttal próbálkozott, tanulni akartak a nyugati országoktól és a Szovjetuniótól is, de ez sikertelennek bizonyult, majd 1978-ban sikerült megtalálni egy kínai sajátossággal bíró, szocialista fejlesztési utat. A jelenlegi kínai államelnököt idézte, aki szerint egy ország fejlesztése attól függ, hogy milyenek az adottságai. Szorít-e a cipő, azt csak a láb tudja – idézett egy kínai mondást. A nagykövet országa jövőjéről kifejtette: Kína elkötelezte magát a kínai álomnak nevezett koncepció megvalósítása mellett, melynek keretében 2020-ra befejeződik a „szerény jóléti társadalom” kiépítése, majd 2049-re befejeződik a „modernizált állam” kiépítése. Szavai szerint, a kínai fejlődés a világ minden országa számára fejlődési lehetőséget jelent. Előadásában hangsúlyozta: közel érzi magához Magyarországot, a magyar embereket.

A nagykövet kiemelte, hogy Petőfi Sándort és költészetét nagyon jól ismerik Kínában, aminek bizonyítékeként a költő Szabadság, szerelem című versét említette, amelynek egy versszakát magyarul idézte. Hsziao Csien a magyarokat „hatalmas” nemzetként értékelt, nem a népessége, vagy a területi nagysága miatt, hanem azért, mert „a feltalálók nemzete”, amit a 14 magyar Nobel-díjassal is indokolt. Kicsi a bors, de erős – mondta magyarul a nagykövet, derűtséget keltve a kollégiumok hallgatói között. A két nép, a két ország szempontjából fontosnak nevezte, hogy Magyarország az egyetlen EU-tagállam, amelynek a népe keleti vonásokkal rendelkezik. A kínaiak sose felejtik el, hogy Magyarország a második világháború után az elsők között ismerte el a Kínai Népköztársaságot, ebben az évben ünnepeltük a diplomáciai kapcsolatok felvételének 65. évfordulóját – fogalmazott. Véleménye szerint, a két ország politikai kapcsolatai a kölcsönös bizalom mentén épülnek, melyre példaként hozta fel Orbán Viktor miniszterelnök februári kínai látogatását. Kiemelte, hogy a két ország között a gazdasági és kereskedelmi együttműködés nagymértékben erősödik. A kereskedelmi forgalom az elmúlt évben 8,5 milliárd dollár volt, a térségben a kínai befektetések összege Magyarországon volt a legnagyobb, elérte a 3 milliárd dollárt. Hsziao Csien nagykövet kiemelte, hogy országa hozzájárul a Belgrád és Budapest közötti vasútvonal korszerűsítéséhez is. Örömmel üdvözölte Lezsák Sándor bejelentését, amely szerint kínai-magyar műfordítói tábort hirdet meg a Lakiteleki Népfőiskola 2015 nyarán. „A nagykövetség támogatni fogja a programot, amely újabb híd a két nép között” – mondta. Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a Lakiteleki Népfőiskola alapítója hangsúlyozta: Kína nyugati nyitás politikája, valamint Magyarország keleti nyitás politikája találkozik azzal a történelmi lehetőséggel, amelyet Kína ajánl a világ számára.

2015. február 28-án „Háborúból háborúba – az Iszlám Állam térhódítása” címmel tartott előadást a Panoráma című televíziós műsor egykori legendás műsorvezetője, Chrudinák Alajos a Népfőiskola Kölcsey Házában, a Keleti Nyitás Kollégium, az Ibero-America, a Kerkai Jenő Népfőiskolai Kollégium, valamint számos érdeklődő jelenlétében. Chrudinák Alajos a napjainkban tapasztalható iszlám szélsőségességet megjelenítő Iszlám Állam tevékenységét a nyugati világtól való elszakadás egyik jelképének tartja. Az 1,7 milliárdos muzulmán világ többsége saját útját keresi, és erre társadalmi mozgalmak is létre jöttek, amelyek viszont idejekorán elbuktak. Részben erre válaszul jelent meg az iszlám, amely nem csak vallás, hanem, életforma, amely a muzulmán emberek mindennapi életét is meghatározza. A vallás és az életforma mögé viszont politikai érdekek rejtőztek – mondta Chrudinák Alajos. A Közel-Kelet két meghatározó országa egykoron Irak és Szíria voltak. Megjelentek azonban olyan politikai

érdekek a térségben, amelyek e két ország befolyásának csökkentését célozzák. Ezért indult háború Irak ellen, és ezért pénzelték korábban a nyugati országok az Iszlám Államot, amely végül a nyugati világ ellen fordult. Az Iszlám Állam tevékenységében a korábban Európában is bevett módszereket alkalmaz, mint a máglyahalál, a templom- és szoborrombolások. Chrudinák Alajos szerint az Iszlám Állam tevékenysége jól mutatja, hogy alapvetően az emberiséggel, a társadalommal van a probléma; az emberek elidegenedtek egymástól. A társadalomnak rendbe kell jönnie, különben az Iszlám Államhoz hasonló rettenetes akciókra kerül sor a világban. Félő, hogy az iszlám szélsőségesség terjedésével tovább terjed a nyugati világban az iszlamofóbia, az iszlámellenesség is, és erre a szélsőségességre hivatkozással ismét háborút lehet majd indítani a Közel-Keleten. Chrudinák Alajos kitért az Oroszország és Ukrajna között kialakult válságra is. Meglátása szerint nem lesz atomháború, viszont elhúzódó konfliktusra lehet számítani a nyugati világ és Oroszország között Ukrajna területén.

3. Keleti Nyitás Kollégium

A Keleti Nyitás Kollégium 2013 márciusában indult. Célja a magyar kormány „Keleti Nyitás” stratégiája célkitűzéseinek, feladatainak, eszközrendszerének a bemutatása, valamint az ezzel összefüggő alapismeretek átadása, továbbá a célországok megismertetése a résztvevőkkel. A hallgatók olyan fiatalok voltak, akik munkájukkal vagy tanulmányaikkal kapcsolatban érdeklődtek a téma és a régió iránt. A bentlakásos képzés keretében a hallgatók negyedévente előadásokon és egyéb programokon vehettek részt a Lakiteleki Népfőiskola területén. A képzés vezetői Lezsák Sándor, a Magyar Országgyűlés alelnöke; dr. Keskeny Ernő, korábbi moszkvai, jelenlegi kijevi nagykövet; Dorogi Sándor, az asztanai (Kazahsztán) magyar külképviselet leendő munkatársa; illetve Kisfaludi-Bak Judit, az Országgyűlés alelnöki kabinetének vezetője voltak.

Mindösszesen tizenegy hétvége alkalmával fogadta a Népfőiskola a kollégium résztvevőit. Ezt 2013 és 2014 júliusában egyhetes Szabadegyetemek egészítették ki. A Keleti Nyitás kormányprogramban érintett szinte valamennyi ország nagykövete maga is előadást tartott a kollégium diákjai számára, így többek között meghallgathattuk Azerbajdzsán, Kazahsztán, Kína, Mongólia, Oroszország, és Törökország nagykövetét. Megszólaltak továbbá a programban olyan jeles szakemberek, mint Bíró András Zsolt antropológus, Csicsmann László történész, Ékes József országgyűlési képviselő, Farkas Bertalan úrhajós, Lukács Csaba újságíró és Észak-Korea-szakértő, Nógrádi György biztonságpolitikai szakértő, Obrusánszky Borbála történész, Somfai Kara Dávid Kelet-kutató és Tóth Máté energetikai szakjogász, illetve más tudományágak hasonlóképpen illusztris képviselői is.

A diákok megismerhették az érintett országok múltját, jelenét, jövőjét, gazdaságát, kultúráját, szokásait. A tudományos előadásokon kívül szerepeltek a Kollégium programjában egyéb szórakoztató programok, több népzenei előadás, sőt, egy ízben még Markos György humorista is megnevettette a hallgatóságot. Számos alkalommal pedig maguk a kollégisták prezentáltak a többi hallgató előtt a tárgyhoz kapcsolódó témákban. A Keleti Nyitás Kollégium diákjai, ha kedvet kaptak a keleti – velünk rokon kultúrájú – népek nyelveihez, részt vehettek a lakiteleki Népfőiskola másik, „Hét nyelven beszélünk” című programjában. Itt alapszinten tanulhattak olyan török nyelvcsaládba nyelveket, mint pld. az azerbajdzsáni, a kazah, vagy a

türkmén: a legtöbb nyelv vonatkozásában még soha nem volt korábban hazánkban képzés. A kollégiumra 57 fő jelentkezett.

A Keleti Nyitás Kollégium záróakkordjaként március 18-22. között egy kijevei kirándulással került fel az „i-re” a pont. Ezzel véget ért a napra pontosan 2 éves „utazás”, ugyanis a „keleti nyitók” népes tábora, 2013. március 22-én látogatott el első alkalommal a Lakiteleki Népfőiskolára.

4. A keleti nyitás politikájával összefüggő versenyek, vetélkedők a Lakiteleki Népfőiskolán

A Népfőiskola nagy hangsúlyt fektet a gyermekek és az ifjúság tudásának elmélyítésére, ezért évente több alkalommal is rendez számukra vetélkedőket különböző témakörökben. Vagy csapatokban, vagy egyénileg, korcsoportos bontásban adnak számot a tudásukról. Az iskolás és kisiskolás vetélkedők által a nevelés és oktatás közfeladat ellátását kívánjuk megvalósítani azzal, hogy a számonkérést egy két napos kirándulás keretében élménnyé, jutalomná változtatjuk a gyerekek szemében.

A Tolsztoj Társaság a Magyar-Orosz Együttműködésért **2014. március 20-án** hirdette meg orosz műveltségi vetélkedőjét a hazai és határon túli középiskolások számára. A verseny célja az orosz kultúra értékeinek, szépségeinek a diákok körében történő népszerűsítése, tudásuk ilyen irányú mélyítése volt. A versenyen részt vehetett valamennyi magyarországi gimnázium és szakközépiskola, illetve minden olyan határon túli középiskola, amely magyar tanítási nyelvű, vagy magyar tanítási nyelvű tagozattal/osztállyal rendelkezett. *Az orosz kultúra aranykora* című verseny két fordulóból állt. Az adott oktatási intézmény négyfős csapatának/csapatainak a verseny első fordulójában egy 13+1 kvízkérdést az orosz kultúráról, a különböző művészeti ágak jeles képviselőiről és alkotásaikról kellett írásban, illetve a megadott eszközök segítségével megoldania. A megoldásokat tartalmazó pályamunkát a versenykiírásban megadott időpontig kellett visszaküldeni a feltüntetett címre. A visszaküldött feladatokat a versenyért felelős zsűri értékelt, összesítette, majd ez alapján választotta ki a második fordulóba jutott húsz csapatot. A verseny második fordulóját a húsz továbbjutott csapat részvételével a Lakiteleki Népfőiskolán, három napos vetélkedő keretében rendezte meg a verseny kiírója 2014 szeptemberének végén. A verseny első napján mind a húsz csapat versenyzett, a második napon már csak a tíz legjobb, az első napról továbbjutott csoport. Ezen a második napon ehhez a tíz továbbjutott csoporthoz öt orosz, Szentpétervárról érkezett csapat csatlakozott, akik magyar, illetve közép-kelet-európai vonatkozású kulturális feladatokat kaptak. A 111 főnyi részvételű vetélkedő nem volt nyelvi jellegű, a kérdéseket a magyar tanulók magyarul, az orosz tanulók oroszul kapták meg. Az eredményhirdetésre szintén Lakiteleken került sor. A 2. és 3. helyezett csapat értékes könyveket, színházjegyeket nyert, az 1. helyezett jutalma pedig egy ötnapos szentpétervári utazás volt.

A Tolsztoj Társaság második alkalommal hirdette meg az orosz-magyar mesemondó versenyt, melynek a Népfőiskola adott otthont **2014. november 21-én és 22-én**. Minden olyan hazai és határon túli felső tagozatos általános iskolás pályázhatott, akik tanulják az orosz nyelvet, ill. azok a Magyarországon élő orosz gyerekek is pályázhattak, akik vállalták, hogy magyarul adnak elő egy kötelező és egy szabadon választható mesét. A fődíj egy 5 napos moszkvai körutazás, valamint az orosz anyanyelvű mesemondók kategóriájú nyertesnek egy tavaszi Bécs-Budapest körutazás volt. A mesemondáson kívül azonban más programokkal is vártuk a diákokat és tanáraikat a rendezvényre. „Rendhagyó irodalomóra” keretében egy megkezdett orosz varázsmesét kellett kreatív módon, a saját fantáziájukra hivatkozva befejezniük, s ezeket a „mesebefejezéseket” is értékelte a Tolsztoj Társaság elnökéből és tagjaiból álló zsűri. Ezen kívül, a mesemondó versenyhez – a tavalyi rendezvényhez hasonlóan – tartozott egy rajzverseny is, amelynek keretében a gyerekek a kötelező vagy szabadon választott mesék egyikéből illusztrációt készíthettek. A versenyen 23 fő vett részt.

2014. november 21-én a Nemzeti Színház színészeinek Trill Zsolt és Szűcs Nelli előadásában magyar és orosz nyelven került bemutatásra a „Mese Iván cárevicsről, a tűzmadárról és a sűrke farkasról” című orosz mese, mely a Tolsztoj Társaság és a Népfőiskola közös szervezésében, az orosz mesemondó verseny keretén belül valósult meg. A program célja az volt, hogy a versenyen résztvevő kisdíjak és szüleik feloldódjanak a verseny izgalmából és megismerkedjenek a helybéli gyermekekkel és szüleikkel egy irodalmi est keretében. Mindezekon túl a résztvevő családok bepillantást nyerhettek az orosz mesék világába. Megismerkedtek egy más kultúra gyökereivel a meséken keresztül. Megérezték hogyan hat rájuk egy idegen nyelven hallott mese. Az előadás utáni ismerkedések és beszélgetések során megvitásra kerültek, hogy miben egyeznek, és miben különböznek a magyar mesék az oroszról. A hanglegjtésekből hogyan következtek a mesék történetére. Gyermekek és szülők egyaránt találtak közös kapcsolódási pontot az előadásról. A helybéli gyermekek érdeklődve hallgatták az általuk nem ismert nyelvet, és őszinte tiszteletüket nyilvánították mindazok felé, akik a versenyen részt vettek. Az est nagyszerű alkalmat nyújtott arra, hogy a kultúrák határokat átívelve nyújtsanak maradandó élményeket szülőknek és gyermekeknek egyaránt.

A Népfőiskola, a Tolsztoj Társaság és a Magyar- Orosz Együttműködésért Egyesület **2015-ben** is megrendezte orosz műveltségi vetélkedőjét a hazai és határon túli középiskolások számára. „*Az orosz klasszikusok nyomában*” című vetélkedőn a több mint száz magyar középiskolás csapatból húsz csapat jutott tovább a Lakiteleken megrendezett második

fordulóra. A szeptemberi megmérettetésre a diákoknak alaposan ismerniük kellett Bulgakov művét, „*A Mester és Margaritát*”, valamint Tolsztoj „*Szevasztopoli elbeszéléseit*”, hogy ebből a ciklusból egészen más – az egyszerű ember által megélt élményvilág felől megrajzolt - kép bontakozhasson ki bennük a krími háborúról, mint amit a történelmi szakmunkák tükröznek, s a Vándorfestők műveinek alapos ismeretéről se feledkezhetek meg. Az első versenynapon – mint ahogy az előző két évben is – mind a húsz továbbjutó csapat tagjai versengtek. Miután több kreatív feladaton keresztül számot adtak arról, hogy milyen alaposan olvasták Bulgakov regényét, s hogy mennyire értik/érik annak filozófiai mélységeit, a krími háború kapcsán a háborút megelőző „keleti kérdést” is fejtegetniük kellett. Az első versenynap azonban további „izgalmakat” is rejtegetett: mielőtt kiderült volna, hogy melyik az a tíz csapat, amely a húszból tovább jut a másnapi versenyre, a diákok Csikos Sándort, a Csokonai Nemzeti Színház Jászai Mari-díjas színművészt egyfelől egy nagymonológ erejéig Pozdnisev, a *Kreutzer-szonáta* főhősének szerepében, másfelől Puskin *Anyeginje* egy részletének tolmácsolójaként láthatták. A középiskolások a művész úr előadása után értesültek róla, hogy nekik is színészkedniük kell.

Az aznap esti eredményhirdetésen szembesültek azzal, hogy másnapra a szintén előzetesen elolvasott Örkény-darabból, a *Voronyezsből* kell egy rövid jelenetet készíteniük, melyet másnap délelőtt a közben Lakitelek felé tartó szentpétervári csoportokkal együtt kellett előadniuk, hisz az orosz diákok szintén olvasták Örkény művét, s tudták, hogy számukra az ebből készült produkcióval veszi kezdetét szeptember 16-án az *Együtt Európában* című vetélkedő. A magyar csapatok hazautazását követően az orosz diákokkal folytatódott a verseny. Az előzetesen kiadott olvasmányok és történelmi témák alapos, nagyon komoly munkát tükröző ismeretéről adtak számot. Ottlik Géza *Iskola a határon* című művének egyik alap problémájáról, a regény idővel kapcsolatos aspektusairól kellett írniuk egy órán keresztül egy esszét. A három napos vetélkedőn 125 fő vett részt. Jutalmuk egy bécsi-budapesti kirándulás volt.

Az orosz műveltségi vetélkedő megrendezésére **2016**-ban is sor kerül. A vetélkedő első részében szintén 13+1 kvízkérdést kell megválaszolniuk a részt vevő diákoknak, valamint el kell mélyedniük Lev Tolsztoj, Gogol és Csehov egyes műveiben is. A továbbjutó csapatoknak a Lakiteleki Népfőiskolán 2016 szeptemberében két napos vetélkedő keretében kell szert tenniük tudásukról.

5. A keleti nyitás politikájával összefüggő táborok a Lakiteleki Népfőiskolán

5.1. Dráma táborok

2014. Augusztus 10. és 19. között gyakorlott színházi rendezők és dramaturgok közreműködésével intenzív, egyben innovatív módszeren alapuló, nyelvtanulással egybekötött színházi találkozót szervezett a Tolsztoj Társaság a Magyar-Orosz Együttműködési Egyesülettel a Lakiteleki Népfőiskolán. A találkozóra magyar anyanyelvű orosz szakos egyetemisták, valamint orosz anyanyelvű, magyar szakos egyetemisták jelentkeztek. A találkozó két szakaszból állt: az előkészületi fázisban az egyetemisták a felhívás mellékletében feltüntetett művek egyikét kiválasztották, megismerkedtek a darab idegen nyelvű szövegével és kialakították egymás között a szereposztást. A második szakaszt az augusztusi tíz napos tábor jelentette, ahol minden csoporttal dramaturgok, rendezők foglalkoztak annak érdekében, hogy az adott darab nyelvi fordulatai beépüljenek és az egyfelvonásos mű közönség előtt előadhatóvá válják. A tíznapos lakiteleki találkozó végén minden csoport bemutatta saját produkcióját. Lezsák Sándor, a Tolsztoj Társaság tiszteletbeli elnöke szólt arról, hogy a műhelymunka időpontja egybeesett a Lakiteleken harmadik alkalommal megrendezendő orosz-magyar műfordítói táborral, az ehhez a programhoz kötődő kulturális előadások a színházi műhely résztvevői számára szintén látogathatók voltak.

A Lakiteleki Népfőiskolán **2015. augusztus 9-e és 16-a** között második alkalommal került megrendezésre meg magyar szakos orosz egyetemisták, és orosz szakos magyar egyetemisták számára a Csehov orosz-magyar színházi műhely. A műhely célja 2015-ben is az volt, hogy a hallgatók a tanult idegen nyelvükön egy drámarészlet szövegének rögzítésén és színpadi adaptációján keresztül intenzíven foglalkozzanak a nyelvvel. Jurij Poljakov: *Homo Erectus avagy Párcsere* című drámájának színre vitele nemcsak amiatt volt érdekes, mert „fiúk hiányában” csak lányok szerepeltek benne, hanem azért is, mert az előadás előtt Cseke Péter, a kecskeméti Katona József Színház igazgatója is megtisztelte a közönséget, és megosztotta a saját, ugyanezzel a darabbal kapcsolatos rendezése élményeit. A másik orosz nyelvű előadás Ljudmila Petrusovszkaja: *Három lány kékből* című darabjának egy részletéből készült. A Szentpétervári Állami Egyetem hallgatói a Nemzeti Színház dramaturgja, Kozma András

segítségével folytatták a tavalyi „anyagot”: Örkény István: *Macskajátékából* egy újabb részletet dolgoztak fel.

A Tolsztoj Társaság a Magyar-Orosz Együttműködésért Egyesület **2016. szeptember 4-e és 11-e** között gyakorlott színházi rendezők és dramaturgok közreműködésével intenzív, drámapedagógiai módszeren alapuló nyelvi tábort szervezett Lakiteleken „Csehov Orosz-magyar és Magyar-orsz Színházi Műhely” címmel.

5.2. Aikido tábor

A Kecskeméti Aikido Egyesület oktatója, Kisházi Ákos már hosszú évek óta a Népfőiskolán tartja a nyári gyerek edzőtáborát. Szállásként a 7 eredeti mongol jurta sátrainkat veszik igénybe, az edzésnek pedig a gondozott füves terület nyújt remek helyet. **2015. 06. 16-17-ig** 30 diákkal érkezett a Népfőiskolára a két napos edzőtáborra

5.3. Műfordítói és országismereti táborok

5.3.1. Orosz-magyar műfordítói tábor

A Tolsztoj Társaság az Orosz-Magyar Együttműködésért Egyesület **2014. augusztus 10-e és 19-e** között harmadik alkalommal rendezte meg a Lakiteleki Népfőiskolán az orosz-magyar műfordítótáborát. A harmincöt év alatti korosztálynak meghirdetett táborban hét orosz és tizenkét magyar hallgató vett részt, akik elhivatottságot éreztek orosz nyelvű szépirodalmi szövegek magyarra fordítása iránt. A tíz nap alatt neves hazai, illetve orosz műfordítóktól – Goretity Józseftől, a Debreceni Egyetem Szlavisztika Intézetének intézetigazgatójától, M. Nagy Miklóstól, az Európa Könyvkiadó igazgatójától, Okszana Jakimenkótól, a Szentpétervári Állami Egyetem Finnugor Tanszékének docensétől és Anatolij Guszev újságírótól - tantermi órák keretében tanulhatták a műfordítás elméletét és gyakorlatát. Az „órarendben” azonban nemcsak hagyományosnak mondható tanórák, hanem az orosz illetve a magyar kultúra széles spektrumát felölelő tudományos-ismeretterjesztő előadások is szerepeltek. Szíjártó Imre az orosz film berkeibe, Cseke Péter a magyar, Kozma András az orosz színházi élet kulisszái mögé engedett bepillantást, Regéczi Ildikó a kortárs orosz, Szirák Péter a kortárs magyar irodalomról,

Keményfi Róbert a magyar néprajzról, Szűcs Olga az orosz, Budai Rita a magyar képzőművészetről, Kovács Attila Zoltán a szerkesztői munkáról tartott előadást.

A népzenei koncerttel és filmvetítéssel is színesített program talán legfontosabb pontja az a könyvbemutató volt, amely a tavalyi műfordítótábor résztvevőinek novellafordításait tartalmazó *Idegen partokon* című kötetet (Antológia Kiadó, 2014.) ismertette. Az orosz emigráció kisprózájából készült tematikus kiadványt Goretity József és M. Nagy Miklós válogatta és szerkesztette, amely azon túl, hogy az előző tábor „kézzelfogható” eredménye, az orosz irodalmat kedvelők számára is igazi kuriózum. A kötetet olvasva a hazánkban még kevésbé, vagy egyáltalán nem ismert orosz szerzők novelláin keresztül az orosz emigráció három nagy hullámáról, és arról az ambivalens életérzésről is képet kaphattunk, amelyet ezek a bizonyos „idegen partok” okoznak.

5.3.2. Mongol-magyar műfordítói tábor

A **2014. augusztus 21-25.** között tartandó műfordítói táborba azoknak a mongol-magyar műfordítás iránt érdeklődő 35 év alatti fiataloknak jelentkezését várták, akik elhivatottságot éreztek mongol nyelvű szépirodalmi szövegek magyarra fordítása iránt. A mongol-magyar műfordító tábor megnyitóján Lezsák Sándor annak a reményének adott hangot, hogy a kurzus a kezdetét képezi egy hosszabb folyamatnak, amely elősegíti a magyar-mongol kulturális és oktatási kapcsolatok fejlődését, a két ország közötti együttműködés erősítését. Tögszdzsargal Gandi asszony, Mongólia rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a lakiteleki megnyitón kiemelte, hogy a mongol műfordító táborra éppen akkor kerül sor, amikor lezajlottak a hivatalos magyar-mongol külügyi jegyzékváltások Magyarország ulánbátori követségének újra megnyitása kapcsán. A mongol nagykövetség a nemrégiben megjelent 5 kötetes mongol értelmező szótárral kívánja támogatni a lakiteleki mongol műfordító táborok munkáját. Dr. Birtalan Ágnes egyetemi tanár, az ELTE Belső-ázsiai Tanszék tanszékvezetője, a kurzus szakmai irányítója igen eredményesnek értékelte az elvégzett munkát. Mint elmondta, valamennyi résztvevő sikerrel oldotta meg feladatát, és készítette el egy-egy mongol irodalmi mű nyersfordításának alapját. A szövegek stilizálásának és az eredetivel való összevetésének folyamata várhatóan októberre zárul le. Az elkészült fordításokat a tervek szerint egy kötetben megjelenteti a lakiteleki Népfőiskola.

Birtalan Ágnes tanszékvezető asszony mellett a képzésben olyan jeles szakemberek vettek részt, mint Dügerdzsav Badamdordzs professzor, a Mongol Állami Egyetem és az ELTE tanára, Rákos Attila az ELTE meghívott oktatója, Szilágyi Zsolt és Somfai Kara Dávid, az MTA Néprajzi Intézetének munkatársai, továbbá Jaczkovits Miklós, Magyarország korábbi mongóliai nagykövete. A Mongol műfordító táborral egy időben a Magyarországon élő mongol festő, Pürevdzsav Batmjagmar alkotásaiból rendeztek kiállítást a lakiteleki Népfőiskolán.

5.3.3. Németh László műfordítói tábor

2016. augusztus 29-én a Lakiteleki Népfőiskolán sor került a Németh László műfordítói tábor ünnepélyes megnyitójára. A táborban horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén, ukrán, cseh és lengyel nyelvű szépirodalmi szövegek magyarra fordítását fogják elemezni és gyakorolni, miközben megismerhetik az adott nép történetét és kultúráját is. A megnyitó ünnepségen részt vett Bacskai József, gazdasági ügyekért felelős helyettes államtitkár, Ljubov Nepop, Ukrajna magyarországi nagykövete, Gordan Grlić Radman Horvátország magyarországi nagykövete, Kiss Gy. Csaba, József Attila-díjas magyar irodalomtörténész, Mészáros Andor az ELTE Művelődéstörténeti Tanszékének tagja és természetesen Németh Magda a tábor névadójának a lánya is. Lezsák Sándor a Népfőiskola Alapítvány kuratóriumának elnöke, az Országgyűlés alelnöke megnyitó beszédében elmondta, hogy a műfordítói munka nagyon fontos szerepet tölt be számos területen. Szerinte nagy felelőssége van minden műfordítónak a diplomáciai kapcsolatokban is. Kiemelte, hogy Németh László életműve példamutató a műfordítók számára, hiszen hat nyelvből fordított.

Ljubov Nepop, Ukrajna magyarországi nagykövete köszöntő beszédében hangsúlyozta, hogy az irodalmi művek műfordítása lehetőséget ad a népek számára, hogy jobban megismerjék egymást és közelebb kerüljenek egymáshoz. Ezért a műfordítók a maguk módján szintén diplomaták, mivel alkotásaikkal elősegítik a baráti kapcsolatok kialakítását az országok között, megkönnyítve ez által a politikusok munkáját. „Amikor megvan a baráti kapcsolat az országok között, a politikusoknak nem kell magyarázni, miért kell Magyarországnak támogatnia Ukrajnát az orosz agresszió elleni harcban, területi egysége visszaállításában, a Krím visszaszerzésében, a béke megteremtésében Kelet-Ukrajnában, mivel a magyarok ezt

amúgy is értik és érzik. A politikusoknak nem kell külön elmagyarázniuk, miért szükséges a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése Ukrajnával, mivel a magyarok tudják azt, hogy vállalkozóikat várják az országunkban” – mondta a nagykövet.

Németh László lánya, Németh Magda elmondta, hogy édesapja hét éven keresztül fektette energiája zömét fordításba. A környező országokkal kapcsolatos testvériség gondolata azonban már sokkal korábban felmerült benne. Ezen népek nyelvét azért tanulta meg, mert úgy érezte, irodalmukat eredetiben olvasva sokkal közelebb kerül az adott országok lelkéhez.

Lezsák Sándor a megnyitót követően egy előadás és egy körséta keretében bemutatta a Lakiteleki Népfőiskolát, így a tábor résztvevői megismerhették a Népfőiskola épületeit és még a közeljövőben megvalósuló tervekbe is betekintést nyerhettek. A hét folyamán a résztvevők előadásokat hallhattak a közép-európai irodalmakról és kultúrákról, művelődési kapcsolataink hagyományáról, valamint szemináriumi foglalkozások keretében megismerkedhettek az adott nyelvű szövegek fordításának elméletével és gyakorlatával.

A fiatalok naponta előadások keretében ismerkedhettek meg szomszédos népek kultúrájával és nyelvével. Elsajátíthatták a műfordítás tudományát, valamint betekintést nyerhettek a kortárs irodalmi művek világába is. A munka kisebb-nagyobb csoportokban folyt. Ezúttal az egyik legnépesebb csoport Ukrajnából érkezett. Kijevből és Kárpátalja több településéről is jöttek olyan diákok, akik tökéletesíteni szerették volna magyar- vagy ukrán nyelvtudásukat.

5.3.4. Egyidejű műfordítói és országismereti táborok

A Lakiteleki Népfőiskola **2015. augusztus 9-16.** között 5 műfordítói, illetve országismereti tábort szervezett közel 100 fő részvételével. Az alábbi táborok kerültek megrendezésre:

- belarusz-magyar országismereti tábor
- kazah-magyar országismereti tábor
- mongol-magyar műfordítói tábor
- orosz-magyar műfordítói tábor
- ukrán-magyar műfordítói tábor.

A belarusz-magyar és kazah-magyar országismereti táborokban, valamint a mongol-magyar-, orosz-magyar- és ukrán-magyar műfordítói táborokban neves szakemberek irányítása komoly műhelymunka folyik - hangsúlyozta Lezsák Sándor, a népfőiskola vezetője a lakiteleki nyitórendezvényen. Fontosnak nevezte, hogy a táborokban, az adott célország nyelvét jól ismerő magyar egyetemisták és részt vevő keleti országok magyar nyelvet hallgató diákjai közösen fejleszthetik tovább nyelvtudásukat, és szerezhetnek újabb ismereteket egymás országát és kultúráját illetően. Emlékeztetett László Gyula régészprofesszor gondolataira, aki már az 1990-es évek elején arról beszélt, hogy a 19. század Európa, a 20. század Amerika, a 21. század Ázsia évszázada lesz. Lezsák Sándor fontosnak nevezte, hogy a tábor és a műhelymunka hozzájárul ahhoz, hogy erősödjének az egymás közötti kapcsolatok.

Novemberben a Népfőiskola Budapesten elindított egy külső programot, egy országismertető, nyelvyakorló kurzust, amely Belső-Ázsia népeinek a nyelveit tanította alapfokon, valamint ismertette az országokat. A budapesti műhelymunka előkészítette a következő évben Bugacon megrendezésre kerülő Kurultájt, amely Közép-Európa legnagyobb hagyományörző találkozója.

Lezsák Sándor arról is beszélt, hogy a népfőiskola jövőre a környező országok műfordítóit, kiegészítve a lengyel és a cseh műfordítókkal egy közös táborba hívja. Balogh Csaba, a Külgazdasági és Külügyminisztérium közigazgatási államtitkára hangsúlyozta: az elmúlt másfél évtizedet alapul véve a 21. század nyomaiban sem fog hasonlítani a korábbi évszázadra. Egy olyan világrend felé haladunk, amelynek a koordinátáit sem látjuk - tette hozzá. Szerinte két jellemzője kell, hogy legyen a 21. századnak: saját hagyományaink és értékeink tisztelete, valamint nyitottság más népek értékei iránt, és a különböző kultúrák, eszmék kizárólagosságának a tagadása. Balogh Csaba kijelentette, az Európai Unió tagjaként meg kell értenünk azt, hogy ugyanúgy tartozunk kelethez, mint nyugathoz. Úgy fogalmazott: Magyarország fantasztikusan érdekes civilizációs helyzetbe van, igazi tranzit ország, nem csak az emberek, hanem az eszmék és gondolatok terén is. Ez nem csak kihívás, hanem érték is - mondta. Tugsjargal Gandi, Mongólia magyarországi nagykövete elmondta, hogy országa a mongolisztikai kutatást anyagilag is támogatja a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

A két ország között fontos szerepe van a kulturális és történelmi kapcsolatnak - tette hozzá. Birtalan Ágnes professzor, a mongol és belső-ázsiai műfordítói táborról tartott ismertetést, Goretity József, a Debreceni Egyetem docense a magyar-orosz valamint az orosz-magyar

műfordítói táborról beszélt, amelyet ebben az évben negyedik alkalommal szerveznek meg. Az idén az orosz-magyar táborban az új realista orosz próza fordításával, a magyar-orosz műfordítói táborban pedig drámapedagógiával foglalkoznak majd. Utalt az egyre bővülő magyar-orosz színházi kapcsolatokra. Szentmártoni János, a Magyar Írók Szövetségének az elnöke reményét fejezte ki, hogy a Lakiteleki Népfőiskolán folyó műhelymunkák támogatják a keleti országok kultúrájának jobb megismerését.

A megnyitó után Musketik Leszja kijevi néprajzkutató, műfordító a magyar–ukrán műfordítás nehézségeiről beszélt. Részletesen kitért a tulajdon- és helységnevek fordításának akadályaira. Kedden Bárány Béla Kertész Imre Sorstalanság c. műve ukrán fordításának példáján mutatta be a műfordítás szépségeit. Ezt követően Rományuk Renátával ukrán szövegek magyar nyelvre való fordításával foglalkoztak a résztvevők, a délután során pedig Volodymyr Plachynda diplomata tartott előadást az ukrán külpolitika főbb irányvonalairól. Szerdán Musketik Leszja és Bárány Erzsébet ismertették az ukrán folklór és szépirodalom nyelvében található magyar elemeket, majd ismét Plachynda diplomata előadása következett, melynek témája Ukrajna közel-keleti politikája volt. A tábor munkáját kulturális-szórakoztató programok kísérték. Hétfőn Molnár Gergely (Mr. Jupiter) bűvészpáradéval kápráztatta el a közönséget, kedden kipcsák-török népek dalai és hangszerei kerültek bemutatásra Agócs Gergely és Somfai Kara Dávid által. Buda Ádám magyar népi hangszerekkel ismertette meg a közönséget, szerdán pedig Palcsó Tamás, a Megasztár egyik döntőse adott koncertet. A csütörtök délelőtti szintén a fordítási gyakorlatokról szólt, azonban a tanárok sora kiegészült egy kiváló szakemberrel, Lebovics Viktóriával, aki az ELTE Szláv és Balti Filológiai Intézete Ukrán Filológiai Tanszékének egyetemi adjunktusa. Ő a tolmácsolás mesterfogásaira oktatta a résztvevőket. Csütörtökön a Kösöntyű néptáncgyűttes tagjai tanítottak minket különböző tánclépésekre, pénteken pedig a Csehov orosz–magyar színházi műhely növendékeinek előadása zárta az aznapi programok sorozatát. A szombati nap a stílusgyakorlatoké volt. Ezt a foglalkozást Berta Eleonóra különleges feladatai tették élvezetessé. Este Lezsák Sándor felkérte a műhelyek vezetőit a tábori munka értékelésére, majd következett a délután közösen elkészített, bográcsban főtt lecsó elfogyasztása és a borkóstoló, melyen a kiskunsági borokkal izlelhettek meg az érdeklődők.

A Lakiteleki Népfőiskola, a Tolsztoj Társaság és a Kelet- és Közép-Európai Kutatásért és Képzésért Alapítvány pályázatot hirdetett különböző műfordítói és országismereti táborokban való részvételre **2016 szept. 4. - 2016 szept. 11.** közötti időszakra.

Az alábbi táborok kerültek megrendezésre:

- orosz-magyar műfordítói tábor
- belarusz-magyar országismereti tábor
- kazah-magyar országismereti tábor
- mongol-magyar műfordítói tábor

6. Nyelvi és országismereti tanfolyamok a Lakiteleki Népfőiskola szervezésében

A Lakitelek Népfőiskola kihelyezett tagozataként, valamint a Kelet- és Közép-Európai Kutatásért és Képzésért Alapítvány támogatásával 2015. december 1-től kedvezményes nyelvi és országismereti tanfolyam indult, kezdő szinten az alábbi nyelvekből: **azeri, baskír, belarusz, grúz, kazah, kirgiz, tatár, türkmén, ujjur és üzbég.**

A képzés során elsajátítható ismeretek közé tartoztak:

- a nyelv alapjainak megismerése
- a megértést segítő technikák alkalmazása;
- az ismeretlen szavak jelentésére való következtetés;
- feltevések kifejezése, következtetések levonása;
- a mindennapi szükségletekhez kapcsolódó nyelvi kifejezések alkalmazása;
- beszélgetés kezdeményezése;
- a mindennapi szavak, kifejezések, nyelvi fordulatok megértése és használata;
- a célország kultúrájának, hagyományainak megismerése;
- az adott ország földrajzának, gazdaságának, jellemzőinek tanulmányozása.

Az alapozó képzés hossza 32 óra volt. Az oktatás heti 1 alkalommal duplaóraban (120 perc) zajlott, 4 hónapon keresztül. A képzést anyanyelvi előadók bevonásával, kisszámú csoportokban szervezték meg. A tanfolyam díja: egyszeri 3000 HUF regisztrációs díj volt, amely a teljes képzés árának 10%-át jelenti. A tanfolyam sikeres teljesítéséhez szükséges volt a tanórákon való aktív, legalább 80%-os részvétel, valamint a modulzáróvizsga követelményeinek legalább 60%-os teljesítése.

A Nemzeti Fórum Kölcsey Köre konferencia-sorozatának 42. rendezvényén, 2016. április 18-án került megrendezésre Arany János: Rege a csodaszarvasról üzbég nyelvre fordított könyvbemutatója, valamint a Keleti Nyelveket Ismertető - azeri, baskír, belarusz, grúz, kazah, kirgiz, tatár, türkmén, ujjur és üzbég - tanfolyamok beszámolója. Köszöntőt mondott Dr. Horváth Béla, a Kölcsey Kör vezetője, valamint Lezsák Sándor az Országgyűlés alelnöke, a Nemzeti Fórum elnöke. Lezsák Sándor bemutatta „Arany János - Rege a csodaszarvasról” című művének üzbég nyelvre lefordított változatát, valamint a keleti nyitás fontosságát hangsúlyozta, beszédében kiemelte, hogy "a rokoni tudat bizalmi tőkét jelent". Ezt követően a Lakitelek Népfőiskola által támogatott keleti nyelveket ismertető résztvevői mutatkoztak be különféle műsorok kíséretében. Voltak olyan csoportok ahol a résztvevők verset szavaltak vagy énekeltek az adott nyelven, volt ahol az adott ország történetét mutatták be, de akadt példa arra is, hogy a tanfolyamok résztvevői egy előadást mutattak be anyanyelvükön.

7. Lezsák Sándor előadásai, írásai, szereplései, találkozói a keleti nyitás politikájával összefüggésben

2014. június 13-án a Magyar Országgyűlés delegációja, Lezsák Sándor parlamenti alelnök vezetésével részt vett Azerbajdzsán fővárosában, Bakuban a Török Nyelvű Országok Parlamenti Közgyűlésének (TURKPA) plenáris ülésén, ahol Magyarország megfigyelői státuszt kapott. A török nyelvű országok – Törökország mellett Azerbajdzsán, Kazahsztán, és Kirgizisztán – Bakuban rendezték meg a TURKPA 5. plenáris ülését, amelyet Ogtay Asadov, a szervezet hivatalban lévő elnöke, az Azerbajdzsáni Köztársaság parlamentjének elnöke vezetett. Az ülésen Ogtay Asadov adott tájékoztatást arról, hogy a magyar parlament számára a TURKPA megfigyelői státuszát adományozták. Lezsák Sándor köszöntő beszédében hangsúlyozta: a Török Nyelvű Országok Parlamenti Közgyűlésének ülésén való részvétel szép megnyilvánulása a magyar politika elkötelezettségének a török nyelvű világ iránt. Úgy fogalmazott, hogy "népeinket az azonos gyökerekből táplálkozó történelmi barátság köti össze, erre épül a független új magyar politika". Lezsák Sándor emlékeztetett arra, hogy a világ legnagyobb múltú turkológiai központja a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem 1870-ben alapított török tanszéke.

Az Országgyűlés alelnöke kiemelte, hogy a Szovjetunió széthullása és Magyarország függetlenné válása óta Budapest kezdettől fogva kinyilvánította az együttműködés szándékát, őszinte barátságát a függetlenné váló török nyelvű köztársaságok népei iránt éppúgy, mint Törökország iránt. "Azóta az élet bebizonyította, hogy tudunk közös értékeket, közös érdekeket és közös célokat találni" – fűzte hozzá. Lezsák Sándor megállapította: Magyarország szívesen emelné magasabb szintre a parlamenti együttműködést is. A parlament alelnöke örvendetesnek nevezte, hogy "közös történelmi, kulturális és nyelvi gyökereink alapján élénkülnek kulturális kapcsolataink". Példaként hozta fel a kétévente megrendezésre kerülő Kurultaj – Magyar Törzsi Gyűlés rendezvényt, amely a magyarság és egyben Európa egyik legnagyobb hagyományőrző eseménye. Reményét fejezte ki, hogy a választókerületében, a Duna-Tisza közén, Bugacon 2014. augusztus 8-10. között megrendezendő Kurultajon a TURKPA országai ismét népes küldöttséggel vesznek részt. Lezsák Sándor köszönetet mondott az azeri, a kazah, a kirgiz és a török követségeknek, nagyköveteknek, a külügyi hivatalok munkatársaiknak és mindazoknak, akik a rokonságot alapján a bizalmi tőkét, kapcsolatot erősítik népeink között. Az Országgyűlés elnöke a magyarság történelmi küldetésének nevezte, hogy "járható hidakat" építsen Kelet és Nyugat között, hozzáfűzve, hogy "az új magyar külpolitikában a keleti nyitás természetesen

nem jelenthet nyugati zárást". Lezsák Sándor szólt az általa alapított Lakiteleki Népfőiskola programjairól is, ahol kormányzati támogatással alapfokú nyelvtanfolyamokat indítottak a TURKPA országok nyelveinek megismerésére. A plenáris ülésen Lezsák Sándor bejelentette, hogy jövő nyáron kormányzati támogatással az eddigi műfordító táborok tapasztalataira építve azeri-magyar, kazah-magyar, kirgiz-magyar és török-magyar műfordítói, nyelvgyakorló, irodalmi tábort szerveznek a tehetséges egyetemistáknak, fiatal diplomásoknak. Az Országgyűlés alelnöke az együttműködés szempontjából fontosnak nevezte, hogy a parlamenti választáson másodsorra bizalmat kapott Orbán-kormány már az első ciklusában meghirdette a keleti nyitás politikáját.

2014. június 23-án a Kecskeméten megrendezett Exportlehetőségek a FÁK-országokban című konferencián Lezsák Sándor kiemelte, hogy Magyarországnak értékteremtő és -közvetítő szerepet kell ellátnia Kelet és Nyugat között, nemcsak partnerei, hanem saját érdekei szem előtt tartásával. Mint mondta, a kormány ez irányú törekvéseinek eredményeként ma a Független Államok Közösségének (FÁK) országaival az intenzív kapcsolatépítés időszakát éljük, a bizalmi tőke forrásvidékét pedig Közép-Ázsiában, a "rokontudatú" népek között találjuk meg. Komoly előrelépésként értékelte, hogy a napokban Magyarország megfigyelő státuszt kapott a Török Nyelvű Országok Parlamenti Közgyűlésében (TURKPA), miközben a szervezetet tömörítő államok élénken érdeklődnek hazánk iránt. Az együttműködések bővítésének fontos területe a "népi diplomácia", ezen belül is a testvértelepülési kapcsolatok rendszere - mondta. Elchin Seidov, a moszkvai székhelyű Gyáriparosok és Vállalkozók Nemzetközi Kongresszusa Kereskedelmi Bizottságának elnöke arról beszélt: az Eurázsiai Unió egy, a FÁK-nál nagyobb piacot nyitott meg az exportőrök számára. Ezt a lehetőséget Magyarországnak is ki kell használnia, ám szükség van az itteni és a FÁK országokbeli cégek közvetlen együttműködésére. Kitért arra, hogy a gazdasági kapcsolatok fejlesztését nehezítik az EU által Oroszországgal szemben bevezetett szankciók, melyek szerinte alkalmatlanok az orosz-ukrán válság megoldására, ráadásul kedvezőtlen hatásuk az uniós országokat is sújtja. Nagy Attila, a Földművelésügyi Minisztérium osztályvezetője elmondta, hogy a magyar mezőgazdasági termékek keleti kivitele dinamikus növekedést mutat: a bővülés mértéke 2010. és 2013. között a FÁK államokba irányuló agrárexportban meghaladta a 40 százalékot. A kivitel szerkezete egészséges és kiegyensúlyozott: egyenlő arányban jelennek meg benne a szántóföldi növénytermesztés, az állattenyésztés, valamint a zöldség-gyümölcs ágazat termékei. Szöcs Gábor, az Eximbank ügyfélkapcsolatokért felelős igazgatója a pénzügyintézet kivített ösztönző tevékenységét

ismertetve felhívta a figyelmet a kkv-szektorra kiemelten segítők Exportélenkítési Hitelprogramra, amely az idén már 21 kereskedelmi bank közreműködésével és egymilliárd eurós keretösszeggel folytatódik. Újdonságként kiemelte, hogy októbertől bevezetik a kártyaalapú folyószámla-hitelt és ugyancsak az ősz folyamán 8 városban nyitnak új vidéki kirendeltséget. Gyabronka Tibor, a FÁK Üzleti Klub elnöke előadásában felidézte: a rendszerváltás előtt Magyarország exportjának mintegy 80 százaléka irányult a FÁK országokba, mely az 1990-es évek elején elenyésző szintre esett vissza. A klub elsődleges célja támogatni a hazai cégek térnyerését ebben a régióban. A Nemzeti Külgazdasági Hivatal (HITA) felmérése szerint az összes hazai kis és közepes vállalkozásnak mindössze fél százaléka, 2500 cég képes megjelenni a FÁK országok piacán. A kormányzat célja e számot tízezerre növelni – mondta

2014. augusztus 7-én Lezsák Sándor a Türkmenisztáni Parlament Tudományért, Oktatásért, Kultúráért és Ifjúságpolitikáért felelős Bizottság elnökével, Geldiniyazov Mammetmyrat-val találkozott.

2014. szeptember 18-án Szankon és Csólyospáloson járt munkatársaival a tajvani nagykövet. A Lezsák Sándor kíséretében vizitáló Tao Wen-Lung nem érkezett üres kézzel: a szanki sóbarlang mellett a csólyospálosi háziiorvosi rendelő fejlesztése is a tajvaniak anyagi támogatásával valósult meg. A külképviselet 3 ezer dolláros adományából vásároltak nemrég a háziiorvosi rendelőt segítő berendezéseket Csólyospáloson. Tao Wen-Lung nagykövet személyesen is megtekintette, sőt ki is próbálta az új eszközöket Lezsák Sándor, a Parlament alelnöke, a térség országgyűlési képviselője, valamint Á. Fűrűs János polgármester kíséretében. Az új hordozható EKG készülék, pulzoxsziméter, oxigénpalack, mobilizálható ultrahang készülék és digitális csecsemőmérleg mostantól a háziiorvosi rendelőben szolgálja a gyógyítást, az összecukható kerekesszéket pedig szükség szerint akár kölcsön is tudják adni rövid időre a betegeknek – tudtuk meg Dr. Tóth Annamária háziiorvostól.

2015 februárjában Lezsák Sándor a Lityeraternaja Gazeta című orosz hetilapban megjelent írásában úgy vélte, hogy a magyar-orosz kapcsolatok az utóbbi időben - nem csak állami szinten - elsősorban annak köszönhetően javultak érzékelhetően, hogy a szovjet rendszer rossz emlékei lassan elhalványodnak a köztudatban is. Rámutatott, hogy az Európai Unió, illetve Magyarország uniós tagsága nem lehet akadály a kapcsolatok fejlődésében. Szerinte a nyugat-európai társadalmaknak, illetve politikusaiknak is meg kell érteniük, hogy Oroszország nélkül - és főleg vele szemben - Európa csak veszteségeket szenvedhet el. Különös

tekintettel arra, hogy az eurázsiai térség hatalmas lehetőségeket kínál. Magyarország a kapcsolatok építésében úttörő szerepre vállalkozott - szögezte le a magyar politikus. Vlagyimir Putyin orosz államfő és Orbán Viktor "pragmatikus budapesti találkozója" megerősítette, hogy a magyar miniszterelnök "nem hintapolitikát folytat a nyugati szövetségi rendszer tagjaként, hanem a reálpolitika elveit követi, anélkül, hogy figyelmen kívül hagyná a NATO vagy az EU értékeit és érdekeit"- hangsúlyozta Lezsák Sándor. Szerinte a hosszú távú gázszerződés lejárt, a magyar és a regionális energiabiztonság, valamint a gazdasági kapcsolatok erősítése a feszült világpolitikai helyzet ellenére sem engedte a magyar kormánynak, hogy halogassa az orosz államfővel való találkozót. A parlamenti alelnök úgy vélte, hogy a magyar külpolitika ezzel együtt sem tekinthető "különutasnak". A kormányfő nyugati szövetségi rendszer melletti elkötelezettségét mutatja a többi között az, hogy a szomszédságunkban élő kárpátaljai magyar közösség és az egyoldalú orosz energiafüggőség miatt meglévő különleges magyar érdekek figyelembevételén túl egyértelműen kiállt az ukrán helyzet stabilizálását szolgáló minszki megállapodás és a tűzszünet mellett. Az Oroszország elleni uniós szankciókról Lezsák Sándor kifejtette: "Aki ismeri a történelmet, az tudja, hogy eddig soha sem sikerült még két vállra fektetni Oroszországot sem katonai, sem gazdasági eszközökkel, de ez a józan ésszel gondolkodók számára nem is lehet európai cél". Úgy vélte, hogy a szankciók egyik alapvető oka a kisebbségek jogainak és érdekeinek védelmével kapcsolatos kérdések megoldatlansága az Európai Unió országaiban. Lezsák Sándor kitért arra is, hogy a Szovjetunió a második világháborút hetven évvel ezelőtt szövetségeseivel együtt győztesként zárta, ugyanakkor "Magyarország a vesztes oldalon, akarata ellenére, Trianon óta kényszerpályán mozog hódító hatalmak között". A parlament alelnöke ezzel kapcsolatban arra intett: "Nem tekinthetünk pontosan ugyanúgy a világháborús eseményekre és mindarra, ami utána következett, ám abban egyet lehetünk, hogy tisztelettel viseltetünk egymás halottai iránt. Abban is, hogy az elmúlt évszázadok történéseit mindkét oldalon igyekszünk a kellő tárgyilagossággal feltárni és elemezni".

2015. február 9-én Lezsák Sándor Szergejev Vlagyimir Nikolájevics orosz nagykövettel találkozott a Parlamentben.

2015. április 15-én Lezsák Sándor Jandos Asanovval, a TURKPA főtítkárával találkozott a Parlamentben.

2015. április 21-én Oroszország és a közel-keleti térség gazdasági és politikai együttműködésének lehetőségeiről és problémáiról rendezett nemzetközi konferenciát Budapesten az orosz Gorcsakov Alapítvány. Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke köszöntőjében hangsúlyozta, nincs jó vagy rossz, jobban vagy kevésbé európai ország. „Az európai országok csak egymást megértve, egymás értékeit és érdekeit tiszteletben tartva tudnak együtt élni, és ez mindig aktuális üzenet” Hozzátette, Oroszország éppúgy Európa része, mint a nyugat-európai vagy a közép-európai országok. Lezsák Sándor szerint alapvetően fontos része az európai együttélésnek, hogy közvetlenül egymással beszélünk, nem pedig közvetítőkön keresztül. Lezsák Sándor méltatta az orosz alapítvány névadóját, Alekszandr Gorcsakovot, aki „évtizedes külügyminisztersége idején az európai béke, stabilitás megteremtésén fáradozott. Az ő érdeme, hogy 1875-ben sikerült megakadályozni a német–francia háborút”. Vlagyimir Szergejev budapesti orosz nagykövet a nyílt párbeszédet hangsúlyozta Oroszország és a közép-európai országok, illetve az unió kapcsolatában. Mint mondta, bizonyos problémák beárnyékolják e kapcsolatokat, például a szankciók, biztonságpolitikai kérdések, a NATO határainak kiterjesztése, a bizalomhiány és a kettős mérce. Szergejev aggasztónak nevezte, hogy mesterséges módon lezárultak azok a kommunikációs csatornák, amelyek korábban lehetőséget teremtettek a rendszeres párbeszédre, a problémák őszinte felvetésére és megoldására. A nagykövet szerint a dialógusnak a kölcsönös tiszteleten, egymás érdekeinek figyelembe vételén kell alapulnia. Balogh Csaba, a Külgazdasági és Külügyminisztérium keleti nyitáért felelős helyettes államtitkára szerint hazánk 1100 éves államisága alatt mindig a Nyugat és a Kelet határvonalán helyezkedett el, és mindig veszteségeket kellett elkönyvelnie, ha a Nyugat és a Kelet rajta keresztül viaskodott, de mindig szép hasznot realizált, ha rajta keresztül kereskedtek. „Valódi stratégiai partnerségre van szükség Magyarország és Oroszország, valamint az unió és Oroszország között” – tette hozzá. Ljubov Siselina, az Orosz Tudományos Akadémia Európa Intézete közép- és kelet-európai kutatásokért felelős részlegének vezetője szerint megnehezíti az orosz–magyar és orosz–uniós kapcsolatokat, hogy huszonöt év után sem szabadultunk meg a sztereotípiáktól. A professzor asszony üdvözölte, hogy a magyar–orosz kapcsolatok középpontjában nem a régi traumák állnak. Bíró Zoltán, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archivum igazgatója szerint végre fel kell ismerni, hogy a mai Oroszország nem azonos a Szovjetunióval, s a politika, a jövő alakítóinak kötelességük túllépni a múltbeli sérelmeken, ha olyan módon kezelik azokat, hogy ezáltal akadályozzák az előrelépést. Bíró hazánk euroatlanti integrációjával kapcsolatban elmondta, beavatkozásnak tekinti Magyarország belügyeibe, hogy a nyugati országok azonnal diktatúrának bélyegeznek minden olyan berendezkedést, amely kicsit is eltér a nyugatitól. A

konferencián mások mellett felszólalt Okszana Gaman-Golutvina, az Orosz Politikatudományi Társaság igazgatója, Josef Mindiash, a Közép-európai Egyetem docense és Máté T. Gyula, lapunk főmunkatársa is.

2015. december 21-én negyven ukrán gyermek látogatott hétfőn a Parlamentbe, olyanok, akiknek édesapja meghalt vagy megsérült az ukrainai harcokban. A csoportot Soltész Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára köszöntötte, aki emlékeztetett, hogy nyáron 660 ukrainai gyermeket már vendégül láttak a Velencei-tó mellett. A nyári táboroztatás folytatásaként egy újabb csoport tölt néhány napot Magyarországon, és ismerkedik az ország nevezetességeivel. A cél, hogy segítsenek a gyermekeknek feloldani az őket ért lelki traumát - mondta Soltész Miklós. Hozzátette, a látogatás üzenete egyrészt az, hogy Magyarország tud segíteni egy nála jóval nagyobb országnak, másrészt arra is felhívja a figyelmet, hogy a békétlenség, a háború milyen nehézségeket okoz a gyermekeknek, akik "véggépp nem tehetnek semmiről". Az államtitkár mellett Lezsák Sándor, a parlament alelnöke köszöntötte a szomszéd országból érkezett vendégeket, akik egy ukrán karácsonyi dalt is elénekelték az Országházban, majd budapesti városnézésre mentek.

2016. február 29-én Lezsák Sándor Tugsjargal Gandi mongol nagykövettel találkozott a Parlamentben.

2016. március 11-én a nemzetiségi nyelvek ukrainai használatának újra szabályozásáról folytatott megbeszélést Kijevben Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke Okszana Szirojiddal, az ukrán házelnök helyettesével. A magyar parlament alelnöke az 1848-49-es forradalom és szabadságharc március 15-i kezdetének tiszteletére tartott rendezvényekre érkezett az ukrán fővárosba. A négy szemközti beszélgetést az ukrán törvényhozás elnökhelyettese kezdeményezte. Az ukrán fél részéről elhangzott, hogy a kisebbségi nyelvhasználatot érintő elképzeléseikről készek egyeztetni ukrainai társadalmi és politikai szervezetekkel kiemelten a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséggel (KMKSZ), valamint a magyar parlament azon tagjaival, akik ezzel a kérdéssel foglalkoznak. Lezsák Sándor a megbeszéléseken meghívta ukrán partnerét Lakitelekre. Szirojida a meghívást elfogadta és előadást is tart a kisebbségi nyelvhasználat ukrainai helyzetéről, továbbá megismerkedik a Lakitelek Népfőiskola munkájával. Lezsák Sándor a kijevi magyar nagykövetség ünnepi fogadásán mondott beszédében kifejtette véleményét, miszerint mára eltorzult az 1848-49-es forradalom hármas jelszava, a "szabadság, egyenlőség, testvériség". "Az egyenlőség létrehozta az

iszonyatos kommunista diktatúrát, a testvériség a nácizmust, a liberalizmus pedig iszonyú erővel rombolja a valóságunkat" - jelentette ki. Felhívta a figyelmet arra, hogy Petőfi "kiterjeszteni akarta a szabadságot, nem pedig kisajátítani". Rámutatott arra, hogy míg Európát migránsok árasztják el, eközben Ukrajna fenyegetett állapotban van. Hangsúlyozta: Magyarországnak, mint szomszédos országnak, "elemi érdeke, hogy béke legyen Ukrajnában, megőrizze függetlenségét, erősödjön és gazdagodjon". Kijelentette, hogy az első, a második és a harmadik - azaz a hidegháború - után most már a negyedik világháború dúl "sajátos eszközökkel". "Ezen a taposóaknákkal telített területen, fenyegetettség állapotában kell nekünk - akár országon belül, akár a szomszédos országokkal, a visegrádi négyekkel együtt - képesnek lennünk elhárítani azt a migránstömeget, amely rendkívüli állapotot hozhat létre hosszabb távon" - fogalmazott az Országgyűlés alelnöke.

2016. március 17-én Lezsák Sándor Vladimir Makei belarusz külügyminiszterrel találkozott a Parlamentben.

2016. március 21-22-ig Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum (Retörki) szervezésében került megrendezésre „A rendszerváltások tapasztalata és értékelése Magyarországon és Oroszországban” című konferencia, ahol Lezsák Sándor az Interparlamentáris Unió Magyar–Orosz Baráti Tagozatának vezetője, a Tolsztoj Társaság tiszteletbeli elnöke hangsúlyozta, az „egykori történelmi iránytűt álságos mágnesezők viszik tévútra”, a koncepcionális ferdítések pedig mindenkire hatnak, még őrá is, aki pedig részese volt az eseményeknek. Lezsák Sándor kiemelte, az évtizedek múlása koronatanúvá avatja az akkori statisztákat is, majd idézte Garibaldit: „Milyen kevesen voltunk, és milyen sokan maradtunk”. Beszélt arról, hogy az igazi vesztesek újra és újra bevetik a „jól bevált szellemi kábítószereket”, a múltat torzító technikákat, a kettős mércét, s láthatjuk, miként lehet „alantas szándékkal rombolni nemzeti önismeretet, hitet, hűséget évtizedek értékeihez, történelmi hazánkhoz”. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy „a múlt nincs magától”, mindig újra meg kell küzdeni érte. Mint mondta, a kommunista egypártrendszer felváltó folyamatot lehet lassúnak vagy politikai játszmának nevezni, de tény, hogy megtörtént. „Tízmillióan ennyire voltunk képesek, és nem többre, de nem is kevesebbre.” A kormányzati politika feladataként említette, hogy meglegyenek a múlt feltárásának feltételei, és így is bővítsük nemzeti önismeretünket. Lezsák Sándor hangsúlyozta: a magyar–orosz kapcsolatok megújulásának korát éljük, a politika és a gazdaság mellett jó az együttműködés a kultúra, a humanitárius kérdések és az oktatás területén is, a tudományos területen pedig a közelmúlt feltárásával lehet bővíteni. Oroszország

kiemelt partnere hazánknak – folytatta –, és Magyarország érdekelt abban, hogy mihamarabb normalizálódjon Oroszország és az Európai Unió kapcsolata. Bíró Zoltán, a nemzetközi tanácskozást szervező Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum (Retörki) főigazgatója hangsúlyozta: a két állam polgárai különbözőképpen élték meg a kilencvenes évek fordulóját, hiszen a szovjet emberek számára ez az időszak a birodalom összeomlását jelentette. Mi, magyarok azonban a 20. század veszteségei – háborúk, '56 – jegyében éltük át az 1988-89-ben történeteket – folytatta Bíró Zoltán. A konferencia szervezésével szerették volna elindítani az orosz–magyar szakmai párbeszédet a zaklatottá vált Európában. Elmondta azt is, örülnének, ha hallanák az egykori Szovjetunió tudósainak véleményét a rendszerváltásról és annak következményeiről, ugyanakkor szeretnék megismerni az oroszországi levéltárakban őrzött, magyarországi rendszerváltással kapcsolatos dokumentumokat.

2016. május 10-én Lezsák Sándor Ernek Ibraimov kirgiz nagykövetet látta vendégül a Parlamentben.

2016. augusztus 26-án kétszázötven 8–14 év közötti, magyarul tanuló ukrán gyereket köszöntött Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke a Parlament Vadásztermében. A diákok a zánkai Erzsébet-táborban egyhetes, nyelvoktatással egybekötött táborozáson vettek részt. A táboroztatásuk a Miniszterelnökség támogatásával, a Kárpátaljai Magyar Pedagógus Szövetséggel és az Erzsébet-táborok koordinálásával valósult meg. Elhangzott, Kárpátalján egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik a magyar, mint választható idegen nyelv tanulása iránt.

8. Kurultáj

2014 augusztusában a huszonhét meghívott nemzet küldöttségeinek részvételével a Parlamentben kezdődött az idei Kurultáj, Európa legnagyobb hun-türk hagyományörző ünnepe. A meghívottakat az Országgyűlés felsőházi termében köszöntötték a házigazdák, közöttük Lezsák Sándor, a Kurultaj fővédnöke. A parlament alelnöke köszöntőjében hangsúlyozta, hogy a diplomácia eszköztárát is bemutató Kurultajjal a kormány által meghirdetett keleti nyitást egészítik ki. Az alelnök az élő, eleven kapcsolatok lehetőségének nevezte a rendezvényt, hangsúlyozva, hogy bár lehet videokonferenciákat rendezni, a személyességet semmi nem pótolja. Az ősök tudása, az élő hagyomány közös kincs, a világörökség része. A rokon tudatú népek közös kincse élte a Kurultajt – szögezte le az alelnök. Lezsák köszönetet mondott a kormánynak, hogy nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is támogatja a rendezvényt. A keleti nyitást hangsúlyozta Keskeny Ernő, a Külügyminisztérium főosztályvezetője is, aki elmondta, hogy ennek a politikának a részeként a kormány fokozott figyelmet fordít külpolitikájában a kapcsolatok fejlesztésére a keleti országok népeivel. Ez abból a felismerésből fakad, hogy bár hazánk a NATO és az Európai Unió tagja, a nyugati szövetségi rendszer része, de tiszteli történelmi hagyományait, tisztában van gyökereivel, eredetével. Éppen ezért a keleti népekkel fokozott kapcsolattartásra törekszik, nemcsak politikai, gazdasági, hanem kulturális téren is – fejtette ki a főosztályvezető. Keskeny Ernő kitért arra, hogy a magyarok is egyre nagyobb figyelemmel követik az eseményt, a fokozott érdeklődés pedig jelzi: nemzeti tudatunkban is egyre inkább helyére kerül az a tény, hogy a nyelvi, származási rokonság akár békésen is megférhet egymás mellett.

Bíró András Zsolt, a rendezvény főszervezője úgy vélte, hogy a hun és türk tudatú nemzetek nagy családja nem csak a jelenben él, hanem a jövőt is építi, mégpedig úgy, hogy büszkén tekint vissza a történelemre. Ez a nagy család évszázadokat követően, a történelem különböző, kiszámíthatatlan kanyarulatai után ismét találkozik, és a jelenlegi világpolitikai helyzetben újra kialakul a rokon népek szövetsége, amely kihat a mindennapokra – jelezte az esemény fontosságát a főszervező. Bíró András Zsolt erőt kívánt azoknak a népeknek, amelyek jelenleg fennmaradásukért küzdenek. Ha ezek a nemzetek kiállnak egymás mellett, akkor együtt sokkal erősebbek tudnak lenni – fogalmazott a főszervező.

A 2016-os Kurultaj – Magyar Törzsi Gyűlésre 27 rokon nemzetből több száz fős delegáció érkezett, hogy együtt ünnepeljék a magyar testvéreikkel a pusztai íjlesztő népek közös ősi kultúráját. A Magyar Törzsi Gyűlés előtt egy nappal, az Országház nagytermében rendezték meg a Kurultaj ünnepélyes megnyitóját. Európa legnagyobb lovas hagyományörző rendezvényét az idén augusztus 12. és 14. között, péntektől vasárnapig szervezi meg Bugacon a Magyar-Turán Alapítvány. Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a rendezvény fővédnöke a Parlamentben elmondta: a hagyományörzés egyedülálló formája a Kurultáj, a magyar honfoglalás előtti korhoz visszanyúló, messze az őstörténeti időkbe is visszavezető nagyrendezvény. Arról beszélt, hogy a Kurultáj a rokonságtudat, a kulturális testvériség, a közös kulturális hagyományok felkutatásának ünnepe. Lezsák Sándor bemutatta Arany János Rege a csodaszarvasról című művének háromnyelvű kötetét. Mint mondta, a művet Vámbéry Ármin keletkutató útítársa, Molla Szadik – akinek síremléke a magyarországi Velence település temetőjében van – fordította le üzbég nyelvre. Az óüzbég-üzbég-magyar nyelvű kötet László Gyula rajzaival jelent meg. Mint mondta, két év múlva egy szerelmes versekből álló antológia kiadását tervezik. Mai költők szerelmes verseit magyar költők műfordításában szeretnék bemutatni. Hozzátette: a kötet anyagának összeállításában a rendezvény vendégeinek segítségére is számít.

Bíró András Zsolt, a Kurultáj főszervezője, a Magyar-Turán Alapítvány kuratóriumi elnöke arról beszélt, hogy a rendezvényen “egészen Belső-Ázsiától a Dunáig, a sztyeppe-i lovas nomád civilizáció, a hun-türk népek immár együtt ünnepelnek”, hozzátéve: a magyar nemzet, “e civilizáció nyugati bástyájaként” szervezi meg az ünnepet. Az Országgyűlés alelnöke a jelen kihívásait feszegető kérdésre biztató szavakkal búcsúzott a hallgatóságtól. Elmondta, hogy sokan kérdezik meg tőle, hogy „Mi lesz itt?”. Lezsák Sándor válaszként annyit mondott: „Mi leszünk itt!” Az Országgyűlés alelnöke kitért arra, hogy a honfoglalás kora óta itt vagyunk, ezt bizonyítják az ókori leletek is, és ha összefogunk ez így is marad.